

V Bruseli 14. januára 2022
(OR. en)

5325/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0004(NLE)**

EDUC 12
ENV 41
CLIMA 16
SOC 25
SUSTDEV 7
JEUN 7
RECH 19

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	14. januára 2022
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 11 final
Predmet:	Návrh ODPORÚČANIA RADY týkajúceho sa učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 11 final.

Príloha: COM(2022) 11 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 1. 2022
COM(2022) 11 final

2022/0004 (NLE)

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

týkajúce sa učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2022) 3 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Stat' sa prvým klimaticky neutrálnym kontinentom na svete je najväčšou výzvou a príležitosťou našich čias. Preto treba prijať rozhodujúce opatrenia už teraz.

Ursula von der Leyen, politické usmernenia

Nachádzame sa v kritickom bode: ľudskou činnosťou sme sa priblížili k nenapraviteľnému poškodeniu našej planéty, ktorá je zdrojom našej existencie a blahobytu. Na zaistenie budúcnosti, v ktorej budeme môcť prosperovať, sa bezodkladne vyžadujú opatrenia na kolektívnej a individuálnej úrovni, aby sa naša spoločnosť a hospodárstvo vydali na udržateľnú cestu. Mladí ľudia sú obzvlášť aktívni a dávajú o sebe vedieť, pričom požadujú zmenu a vyzývajú verejné orgány, aby urýchlili konali v záujme ochrany klímy a životného prostredia pre súčasné a budúce generácie. Mnohí sa domnievajú, že im škola nedokáže poskytnúť dostatočné vedomosti o zmene klímy, o životnom prostredí a o tom, ako žiť a konať udržateľnejším spôsobom¹.

Komisia predstavila pod vedením predsedníčky von der Leyenovej v rámci Európskej zelenej dohody ambicióznú stratégiu na dosiahnutie udržateľnosti a transformačných zmien, ktoré sú potrebné v celom našom hospodárstve a spoločnosti. Udržateľný rozvoj je základnou zásadou Európskej únie a plnenie cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja je prioritou vnútorných a vonkajších politík Únie. Zosúladením opatrení v celej škále politických oblastí vrátane energetiky, životného prostredia, mobility a poľnohospodárstva chce EÚ dosiahnuť zelenú transformáciu, ktorá by bola spravodlivá a inkluzívna. **Rovnako ako vo všetkých sektoroch sa aj v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy musia prijať opatrenia s cieľom reagovať na núdzovú situáciu v oblasti klímy a krízu, ktorej čelí planéta, a to pokiaľ ide o jej vlastné činnosti, a čo je rozhodujúce, aj pokiaľ ide o to, ako pripravuje vzdelávajúce sa osoby na budúcnosť.**

V oznámení o európskom vzdelávacom priestore², v Európskej zelenej dohode³ a v ďalších kľúčových iniciatívach⁴ sa uznáva kľúčová úloha, ktorú zohráva vzdelávanie a odborná príprava v rámci zelenej transformácie. Vzdelávajúce sa osoby všetkých vekových kategórií musia byť schopné rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a postoje s cieľom žiť udržateľnejším spôsobom, meniť modely spotreby a výroby, prijať zdravší životný štýl a prispievať k transformácii našich spoločností na individuálnej, ako aj na kolektívnej úrovni.

Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebný prístup k učeniu zameranému na environmentálnu udržateľnosť založený na celoživotnom vzdelávaní a zahŕňajúci praktické, pútavé a aktívne spôsoby učenia, ktorými sa podporujú i) vedomosti, porozumenie a kritické myslenie (kognitívne učenie); ii) rozvíjanie praktických zručností (aplikované učenie) a iii) empatia, solidarita a starostlivosť o prírodu (sociálno-emocionálne učenie). Sú potrebné interdisciplinárne prístupy, ktoré pomôžu vzdelávajúcim sa osobám pochopiť vzájomnú prepojenosť hospodárskych, sociálnych a prírodných systémov.

Výzvy týkajúce sa učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť

V celej Európe sa v rámci vzdelávania v ranom detstve, škôl, odborného vzdelávania a prípravy, vyššieho vzdelávania a komunitných organizácií vykonáva čoraz väčší počet

¹ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2224>

² COM(2020) 625 final.

³ COM(2019) 640 final.

⁴ Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity, Európsky klimatický pakt, Európsky pilier sociálnych práv, program EÚ v oblasti zručností a uznesenie Rady o európskom vzdelávacom priestore (2021 – 2030).

iniciatív a opatrení v oblasti zmeny klímy, biodiverzity a udržateľnosti. V mnohých krajinách sa zaviedli politiky a stratégie súvisiace so vzdelávaním v oblasti životného prostredia a udržateľnosti a rovnako životaschopné koncepcie, ako napr. vzdelávanie pre udržateľný rozvoj a globálne kompetencie. Napriek desaťročiam úsilia a iniciatív však **učenie zamerané na environmentálnu udržateľnosť ešte stále nie je systémovým prvkom politiky a praxe v EÚ.**

Len v málo krajinách sa celoživotné vzdelávanie stanovilo ako hlavná zásada pre udržateľnosť vo vzdelávaní a v odbornej príprave. Na to, aby sa rozvinul plný potenciál učenia a vyučovania zameraného na environmentálnu udržateľnosť, musí tento vzdelávací proces prebiehať nielen na školách a v rámci vysokoškolského vzdelávania, ale aj vo všetkých častiach systému (formálnej, neformálnej, informálnej) a na všetkých úrovniach (od raného detstva cez dospelosť až po vyšší vek).

Krajiny často čelia ťažkostiam pri vykonávaní a monitorovaní politik týkajúcich sa vzdelávania a odbornej prípravy zameraných na environmentálnu udržateľnosť. Často chýbajú konkrétne ciele, akcie, ukazovatele a jasná vízia. Interdisciplinárny charakter učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť, potreba pedagogických postupov zameraných na vzdelávajúce sa osoby, nové prístupy k hodnoteniu, organizačné zmeny a komunitné partnerstvá môžu byť v rozpore so zaužívanou kultúrou a normami vo vzdelávaní a v odbornej príprave.

Zohľadnenie environmentálnej udržateľnosti vrátane biodiverzity v učebných plánoch je v súčasnosti útržkovité a vo väčšine členských štátov sa nedá považovať za komplexné. Len málo krajín uvádza konkrétne odkazy na kompetencie v oblasti udržateľnosti, súvisiace vzdelávacie ciele a spôsoby, akým by sa mali hodnotiť. Otázky týkajúce sa životného prostredia a udržateľnosti sú často súčasťou prírodných vied a geografie, pričom všetky predmety a kombinácie predmetov môžu takisto prispieť k tomu, aby vzdelávajúce sa osoby tieto otázky pochopili.

Mnohí pedagógovia v celej Európe aktívne vyučujú alebo sa snažia vyučovať v záujme environmentálnej udržateľnosti. Veľa z nich zároveň tvrdí, že im chýbajú odborné znalosti a odborná príprava, najmä pokiaľ ide o interdisciplinárne prístupy, aktívne pedagogické postupy a náročnú tematiku predmetu.

Celoinštitucionálne prístupy, v ktorých je udržateľnosť zakotvená vo všetkých postupoch a operáciách, zatiaľ nie sú vo vzdelávacích inštitúciách rozšírené, a to aj z dôvodu nedostatočného financovania a podpory. Inštitúciám často chýbajú údaje a nástroje na monitorovanie účinnosti iniciatív a úsilia v oblasti udržateľnosti.

Posun k hlbkej a transformačnej zmene

Rastúci počet projektov a programov týkajúcich sa otázok environmentálnej udržateľnosti poukazuje na zvyšujúci sa záujem a angažovanosť v týchto otázkach. Mnohé iniciatívy sú však stále časovo a rozsahovo obmedzené. Vzhľadom na naliehavosť klimatickej krízy a krízy biodiverzity je čas na zásadný krok a na posun od izolovaných iniciatív k hlbkej a systémovej zmene vo vzdelávaní a v odbornej príprave.

Začlenenie environmentálnej udržateľnosti do všetkých politik, programov a postupov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy je mimoriadne dôležité na budovanie zručností a kompetencií potrebných pre zelenú transformáciu. Je nutné konať vertikálne, od úrovne jednotlivcov cez inštitúcie až po systémovú úroveň, ako aj horizontálne, čo znamená, že všetky zainteresované strany v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy musia spolupracovať v súčinnosti, aby sa zabezpečilo, že **udržateľnosť bude pevne zakotvená v celom vzdelávacom procese študenta.**

Je potrebné vypracovať **krátkodobé opatrenia** a zabezpečiť ich vykonávanie s cieľom podporovať inštitúcie a pedagógov a pomáhať vzdelávajúcim sa osobám v rozvíjaní zručností a myslenia, ktoré sú potrebné pre zelenú transformáciu. V **strednodobom a dlhodobom horizonte** by všetky reformné snahy v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy mali podporovať zmeny potrebné na zabezpečenie ekologickejšej a udržateľnejšej budúcnosti a zosúladiť sa s takýmito zmenami.

Pri príprave tohto návrhu sa na základe konzultácií a výskumných dôkazov poukázalo na to, že na úplné začlenenie environmentálnej udržateľnosti do vzdelávania a odbornej prípravy sú potrebné opatrenia na viacerých frontoch.

Účinné učenie zamerané na environmentálnu udržateľnosť:

- začína vzdelávaním a starostlivosťou v ranom detstve,
- uplatňuje sa v ňom prístup založený na celoživotnom vzdelávaní,
- jeho súčasťou je tvorba podporných vzdelávacích prostredí, v ktorých je inštitúcia ako celok aktívna v oblasti udržateľnosti,
- dáva do popredia vzdelávajúcu sa osobu, je pútavé, pozitívne a založené na skutočných skúsenostiach,
- je oporou pre pedagógov vrátane riadiacich tímov, pokiaľ ide o vyučovanie a konanie v záujme udržateľnosti,
- podporuje sa ním spolupráca a partnerstvá v rámci miestnych a širších komunít,
- zmysluplným spôsobom zapája mladých ľudí,
- buduje kompetencie v oblasti udržateľnosti,
- je založené na silných politikách.

Učenie a vyučovanie zamerané na environmentálnu udržateľnosť môže byť v plnej miere oporou pre iné vzdelávacie programy týkajúce sa inklúzie, kvality, inovácie, internacionalizácie a učenia s dôrazom na študenta. **Má bohatý potenciál a je vynikajúcou príležitosťou na zvýšenie relevantnosti učenia, motivovanie vzdelávajúcich sa osôb a pedagógov a na rozvíjanie kompetencií, ktoré sú čoraz viac potrebné pre život a prácu.**

1. Ciele navrhovaného odporúčania

Cieľom návrhu Komisie je:

- sformulovať víziu a spoločné chápanie na úrovni EÚ v súvislosti s hlbokými a transformačnými zmenami, ktoré sú potrebné v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy na účely zelenej transformácie,
- vytvoriť koherentný prístup ku kompetenciám, k zručnostiam a postojom, ktoré ľudia potrebujú, aby konali, žili a pracovali udržateľným spôsobom, posilniť význam celoživotného vzdelávania s cieľom zabezpečiť, aby si každý človek od mladého veku až po dospelosť mohol tieto kompetencie a zručnosti osvojiť,
- uľahčovať výmenu odborných znalostí a najlepších postupov tvorcov politík, výskumníkov a pedagógov na úrovni systému a inštitúcií,
- podporovať iniciatívy na úrovni EÚ s cieľom presadzovať učenie zamerané na environmentálnu udržateľnosť a
- podporovať investície do uvedených oblastí.

2. Medzinárodný rozmer

Hoci sa tento návrh plne zameriava na ambície a priority EÚ na dosiahnutie cieľov Európskej zelenej dohody, **zároveň dopĺňa prácu na medzinárodnej úrovni a vychádza z nej.** Zmobilizuje členské štáty a zainteresované strany ku koordinovanejšej činnosti s cieľom prispieť k programu UNESCO, najmä k **plánu do roku 2030 v oblasti vzdelávania pre udržateľný rozvoj**, a podporí **záväzok EÚ k Agende 2030 OSN**, ktorá je celosvetovou koncepciou globálneho udržateľného rozvoja.

3. Komplementárnosť a súčinnosť s inými iniciatívami EÚ v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy

- oznámenie o vytvorení európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025⁵,
- uznesenie Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a v odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030)⁶,
- oznámenie o novom európskom výskumnom priestore pre výskum a inovácie⁷,
- odporúčanie Rady o Pakte pre výskum a inováciu v Európe⁸,
- európsky program v oblasti zručností pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť⁹,
- odporúčanie Rady týkajúce sa odborného vzdelávania a prípravy (OVP) pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť¹⁰,
- akčný plán digitálneho vzdelávania (2021 – 2027)¹¹,
- odporúčanie Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie¹²,
- závery Rady o iniciatíve „Európske univerzity“¹³,
- budúce učiteľské akadémie programu Erasmus+¹⁴,
- rámec kvality EÚ pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve¹⁵,
- Koalícia pre vzdelávanie v záujme klímy¹⁶,
- návrh odporúčania Rady o európskom prístupe k mikrocertifikátom pre celoživotné vzdelávanie a zamestnateľnosť¹⁷,
- pripravovaná európska stratégia pre univerzity,
- pripravovaný návrh odporúčania Rady týkajúceho sa budovania mostov pre účinnú európsku spoluprácu vo vysokoškolskom vzdelávaní.

4. Súlad s ostatnými politikami

⁵ COM(2020) 625 final.

⁶ Uznesenie Rady 2021/C 66/01.

⁷ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0628R\(01\)&qid=1639578469242&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0628R(01)&qid=1639578469242&from=EN).

⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1a0df8ff-5313-11ec-91ac-01aa75ed71a1>

⁹ COM(2020) 274 final.

¹⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)&from=SK](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=SK).

¹¹ COM(2020) 624 final.

¹² Odporúčanie Rady 2018/C 189/01.

¹³ Závery Rady 2021/C 221/03.

¹⁴ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-b/key-action-2/teacher-academies>.

¹⁵ Odporúčanie Rady 2019/C 189/4.

¹⁶ Koalícia pre vzdelávanie v záujme klímy: https://education-for-climate.ec.europa.eu/_en.

¹⁷ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/a-european-approach-to-micro-credentials_sk.

- oznámenie o Európskej zelenej dohode¹⁸,
- stratégia v oblasti biodiverzity do roku 2030¹⁹,
- plán obnovy NextGenerationEU²⁰,
- Európsky klimatický pakt²¹,
- nový akčný plán pre obehové hospodárstvo²²,
- Európsky pilier sociálnych práv²³,
- stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030²⁴,
- oznámenie o európskom Bauhause²⁵,
- Európska záruka pre deti²⁶,
- oznámenie o novom európskom výskumnom priestore²⁷,
- závery Rady o budúcom riadení európskeho výskumného priestoru²⁸,
- nový program pre spotrebiteľov²⁹.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Tento návrh odporúčania Rady je v súlade s článkom 165 ods. 4 a s článkom 166 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Touto iniciatívou sa nenavrhuje rozšírenie regulačnej právomoci EÚ ani povinných záväzkov členských štátov. Členské štáty sa na základe svojej vnútroštátnej situácie rozhodnú, ako budú toto odporúčanie Rady vykonávať.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Tento návrh je v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ).

Členské štáty majú svoju vlastnú kultúru a právne predpisy pre koncepciu a organizáciu vzdelávania. Sú v plnej miere zodpovedné za obsah výučby a organizáciu svojich systémov vzdelávania a odbornej prípravy. Z dôkazov zároveň vyplýva, že čelia mnohým spoločným problémom súvisiacim s pripravenosťou svojich systémov vzdelávania a odbornej prípravy, a to aj pokiaľ ide o zelenú a digitálnu transformáciu.

V návrhu sa v súlade so zásadou subsidiarity načrtáva napredovanie vzdelávania a odbornej prípravy zameranej na environmentálnu udržateľnosť a na tento účel sa vydávajú odporúčania.

• Proporcionalita

¹⁸ COM(2019) 640 final.

¹⁹ COM(2020) 380 final.

²⁰ https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_sk.

²¹ COM(2020) 788 final.

²² COM(2020) 98 final.

²³ COM(2017) 250.

²⁴ COM(2021) 101 final.

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/qanda_21_4627.

²⁶ Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/1004.

²⁷ COM(2020) 628 final.

²⁸ Závery Rady 13567/20.

²⁹ COM(2020) 696 final.

Tento návrh je v súlade so zásadou proporcionality stanovenou v článku 5 ods. 4 ZEÚ.

Ani obsah, ani forma tohto navrhovaného odporúčania Rady nepresahujú rámec nevyhnutný na dosiahnutie jeho cieľov. Závazky, ktoré členské štáty prijímú, sú dobrovoľné a každý členský štát sa môže slobodne rozhodnúť, ktorý prístup uplatní.

- **Výber nástroja**

V záujme dosiahnutia cieľov uvedených v článkoch 165 a 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa v tejto zmluve stanovuje, že Rada na návrh Komisie prijme odporúčania.

Odporúčanie Rady je vhodným nástrojom v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, kde má EÚ podpornú zodpovednosť, pričom ide o nástroj, ktorý sa v prípade európskych opatrení v tejto oblasti často využíva. Týmto právnym nástrojom sa preukazuje záväzok členských štátov k predloženým opatreniam a poskytuje sa silnejší politický základ spolupráce v tejto oblasti, pričom sa v plnej miere rešpektuje právomoc členských štátov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Podnety k návrhu sa zozbierali počas verejnej konzultácie o učení zameranom na environmentálnu udržateľnosť, ktorá prebiehala od 18. júna do 24. septembra 2021 (prijalo sa 1352 odpovedí a 96 pozičných dokumentov), ako aj počas cielených konzultácií s členskými štátmi, mimovládnyimi organizáciami, učiteľmi, so školiteľmi a s inými pedagógmi, so študentmi a zástupcami mládeže a s ďalšími zainteresovanými stranami a odborníkmi v tejto oblasti.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Na získanie podnetov k návrhu sa zadalo vypracovanie troch štúdií: i) zmapovanie učebných plánov, politík a ďalších opatrení členských štátov vrátane prehľadu literatúry, mapovania národného a politického výskumu, prehľadu školských učebných plánov, prieskumu medzi učiteľmi, prípadových štúdií a cieľových skupín; ii) zmapovanie projektov Erasmus+ týkajúcich sa učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť a iii) štúdiá o vzdelávaní a odbornej príprave pre udržateľný rozvoj v kontexte pandémie ochorenia COVID-19 a zelenej a digitálnej transformácie.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na doplnkový charakter činností vo vzťahu k iniciatívam členských štátov, dobrovoľnú povahu navrhovaných činností a rozsah očakávaných vplyvov sa posúdenie vplyvu nevykonalo. Pri vypracúvaní návrhu sa informácie čerpali zo štúdií, z konzultácie s členskými štátmi a so zainteresovanými stranami a z verejnej konzultácie. Plne podporuje záväzok EÚ plniť ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Neuplatňuje sa.

- **Základné práva**

V tomto návrhu odporúčania Rady sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady uznávané v Charte základných práv Európskej únie, najmä právo na ochranu osobných údajov stanovené v článku 8 a právo na vzdelanie stanovené v článku 14.

Opatrenia sa budú vykonávať v súlade s právnymi predpismi EÚ o ochrane osobných údajov, najmä s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679³⁰ o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov).

4. VPLYV NA ROZPOČET

Táto iniciatíva si nebude vyžadovať dodatočné zdroje z rozpočtu EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania a spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia na podporu vykonávania navrhuje, aby sa v spolupráci s členskými štátmi vypracoval výskum, poradenský materiál a ďalšie výstupy založené na faktoch, činnostiach v rámci partnerského učenia a identifikovaní osvedčených postupov.

Komisia má v úmysle podávať správy o využívaní odporúčania Rady v kontexte strategického rámca pre európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuplatňuje sa.

- **Náčrt odporúčania a pracovný dokument útvarov Komisie**

V návrhu odporúčania Rady sa navrhujú usmernenia a opatrenia, ktoré môžu členské štáty prijať s cieľom ďalej začleňovať environmentálnu udržateľnosť do vzdelávania a odbornej prípravy a rozvíjať kompetencie všetkých vzdelávajúcich sa osôb v oblasti udržateľnosti. Stanovuje sa v ňom záväzok Európskej komisie dopĺňať a podporovať opatrenia v tejto oblasti. V sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie sa opisujú najnovšie vedecké dôkazy, stanoviská zainteresovaných strán a poskytujú sa v ňom podrobnosti o novom európskom rámci kompetencií v oblasti udržateľnosti.

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679.

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

týkajúce sa učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 165 ods. 4 a článok 166 ods. 4,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V Európskej zelenej dohode³¹ a v stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030³² sa zdôrazňuje kľúčová úloha škôl, inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a iných inštitúcií odbornej prípravy pri zapájaní vzdelávajúcich sa osôb, rodičov, pedagógov³³ a širšej komunity do zmien potrebných na úspešnú zelenú transformáciu.
- (2) V cieľoch OSN v oblasti udržateľného rozvoja, najmä v cieľi 4.7 sa všetky vzdelávajúce sa osoby vyzývajú, aby do roku 2030 získali znalosti a zručnosti potrebné na podporu udržateľného rozvoja, okrem iného prostredníctvom vzdelávania pre udržateľný rozvoj a udržateľné životné štýly, o ľudských právach, rodovej rovnosti, taktiež pomocou podpory kultúry mieru a nenásilia, globálneho občianstva a ocenenia kultúrnej rozmanitosti a príspevku kultúry k udržateľnému rozvoju.
- (3) V oznámení o európskom vzdelávacom priestore³⁴, v Európskom pilieri sociálnych práv³⁵ a v oznámení o novom EVP pre výskum a inovácie³⁶ sa vyzýva, aby sa politiky a investície v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy zamerali na inkluzívnu zelenú a digitálnu transformáciu v záujme budúcej odolnosti a prosperity.
- (4) Cieľom kľúčových kompetencií, ako sú vymedzené v európskom referenčnom rámci kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie³⁷, je podporovať ľudí v celej Európe pri získavaní zručností a kompetencií potrebných na osobné naplnenie, zdravie, zamestnateľnosť a sociálne začlenenie v čase rýchlych a hlbokých zmien.

³¹ COM(2019) 640 final.

³² COM(2020) 380 final.

³³ Na účely tohto odporúčania pedagógovia zahŕňajú učiteľov (ktorým sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov a praxe priznáva štatút učiteľa alebo rovnocenný štatút) a školiteľov (každý, kto vykonáva jednu alebo viacero činností spojených s funkciou teoretickej alebo praktickej odbornej prípravy, či už v inštitúcii pre vzdelávanie alebo odbornú prípravu, alebo na pracovisku). Patria sem učitelia vo všeobecnom vzdelávaní a vysokoškolskom vzdelávaní, učitelia a školitelia v počiatočnom a ďalšom odbornom vzdelávaní a príprave, ako aj pracovníci v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a vzdelávatelia dospelých.

³⁴ COM(2020) 625 final.

³⁵ [Európsky pilier sociálnych práv | Európska komisia \(europa.eu\)](https://eur01.safelinks.eu/a/Európsky_pilier_sociálnych_práv/Európska_komisia/europa.eu).

³⁶ COM(2020) 628 final.

³⁷ Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1 – 13, príloha.

- (5) V európskom programe v oblasti zručností³⁸ sa uviedlo, že sa podporí vypracovanie súboru základných zelených zručností pre trh práce s cieľom zabezpečiť generáciu odborníkov so zodpovedným prístupom k životnému prostrediu a ekologických hospodárskych subjektov, a to tým, že sa environmentálne a klimatické otázky začlenia do výučby na školách, vysokoškolského vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy, ako aj do výskumu. Európa potrebuje vysokokvalifikovaných odborníkov, aby podporila zelenú transformáciu a stala sa svetovým lídrom v oblasti udržateľných technológií.
- (6) V odporúčaní Rady týkajúcom sa odborného vzdelávania a prípravy pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť³⁹ sa sektor OVP považuje za kľúčový pre digitálnu a zelenú transformáciu.
- (7) Európsky klimatický pakt vyzýva jednotlivcov, komunity a organizácie, aby sa podieľali na opatreniach v oblasti klímy a budovaní ekologickejšej Európy tým, že sa im ponúknu príležitosti na získavanie informácií o zmene klímy, vyvíjanie a zavádzanie riešení a spájanie sa s inými v snahe znásobiť vplyv týchto riešení.
- (8) Akčný plán digitálneho vzdelávania⁴⁰ predstavuje víziu kvalitného, inkluzívneho a dostupného európskeho digitálneho vzdelávania a zdôrazňuje význam digitálnych technológií ako silných nástrojov umožňujúcich zelenú transformáciu, pričom zároveň uľahčuje prechod na udržateľné správanie pri vývoji a používaní digitálnych produktov.
- (9) Nový európsky Bauhaus prináša do Európskej zelenej dohody kultúrny a kreatívny rozmer s cieľom ukázať, ako udržateľné inovácie ponúkajú hmatateľné, pozitívne zmeny v našom každodennom živote, a to aj v školských budovách a iných vzdelávacích prostrediach.
- (10) UNESCO pracuje prostredníctvom svojho programu vzdelávania pre udržateľný rozvoj na tom, aby sa vzdelávanie stalo ústrednou a viditeľnou súčasťou medzinárodnej reakcie na klimatickú krízu a aby sa splnili ciele v oblasti udržateľného rozvoja, najmä cieľ 4.7 týkajúci sa vzdelávania pre udržateľný rozvoj. Podľa Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy a Parížskej dohody sa zmluvné strany zaväzujú podporovať vzdelávanie, odbornú prípravu, zvyšovať informovanosť a účasť verejnosti, ako aj uľahčovať jej prístup k informáciám v oblasti zmeny klímy a spolupracovať v týchto otázkach.
- (11) Údaje OECD⁴¹ z roku 2018 poukazujú na vysokú informovanosť 15-ročných o zmene klímy a environmentálnej kríze, ako aj o potrebe ich riešenia. Tie isté údaje však ukazujú, že oveľa menej študentov má pocit, že má zmysel konať a niečo skutočne zmeniť. Učiť sa o životnom prostredí a globálnej kríze môže viesť k tomu, že sa žiaci a študenti budú cítiť ohrození a bezmocní, čo ešte zhoršujú nepresné informácie a dezinformácie.
- (12) Systémy a inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy majú povinnosť reagovať na rastúci ohlas mladých ľudí v súvislosti s klimatickou krízou a krízou biodiverzity a zapájať ich do navrhovania riešení týkajúcich sa učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť.

³⁸ COM(2020) 274 final.

³⁹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)&from=SK](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=SK).

⁴⁰ COM(2020) 624 final.

⁴¹ OECD (2020), *Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World?* (Sú študenti pripravení prosperovať v prepojenom svete?) PISA 2018, zväzok VI.

- (13) Pandémia ochorenia COVID-19 zdôraznila naše úzke prepojenie s prírodou a opätovne zamerala pozornosť na systémy vzdelávania a odbornej prípravy. Získali sa poznatky o nových možnostiach vzdelávania a odbornej prípravy vrátane učenia v rôznych prostrediach (aj online), zapájania a autonómie vzdelávajúcich sa osôb a prepojení medzi formálnym vzdelávaním a širšou komunitou. Pandémia takisto prehĺbila dlhodobé obavy o fyzickú, duševnú a emocionálnu pohodu detí a mladých ľudí.
- (14) Jednotlivé centrá vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, školy, inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, výskumné organizácie, poskytovatelia OVP a miestne komunity sú čoraz aktívnejšie v súvislosti s klimatickou krízou a krízou biodiverzity. Udržateľnosť však stále nie je systémovým prvkom vzdelávania a odbornej prípravy v Európe.
- (15) Mnohým pedagógom chýba podpora, odborné znalosti a možnosti odbornej prípravy na to, aby mohli zahrnúť environmentálnu udržateľnosť do svojich vyučovacích postupov. Často sa cítia nedostatočne vybavení na to, aby dokázali zvládnuť ekologickú úzkosť a ekopesimizmus a pomáhať vzdelávajúcim sa osobám zapájať sa do problematiky klímy a životného prostredia pozitívnym spôsobom.
- (16) Celoinštitucionálne prístupy k udržateľnosti zahŕňajúce všetky oblasti činnosti ešte nie sú rozšírené. Takéto prístupy môžu zahŕňať vyučovanie a učenie, výskum a inovácie, zariadenia a operácie a mali by sa do nich zapájať študenti, zamestnanci, rodičia a miestne a širšie komunity.
- (17) Je potrebné ďalej skúmať potenciál a možnosti doplnenia a posilnenia ostatných programov vzdelávania. Vyučovaním a učením zameraným na environmentálnu udržateľnosť sa môžu plne podporiť politiky a programy v oblasti pohody a začlenenia, globálnej solidarity, učenia s dôrazom na študenta, výskumu a inovácie a digitálnej transformácie.
- (18) Rozmer vzdelávania a odbornej prípravy sa systematicky nezačleňuje do ostatných politík súvisiacich so zelenou transformáciou a s udržateľnosťou. Začlenením vzdelávania do týchto politík sa môže podporiť ich vykonávanie, môžu sa prepojiť rôzne sektory spoločnosti a hospodárstva a môže sa účinne zahrnúť udržateľnosť do vzdelávania.
- (19) Týmto odporúčaním sa plne rešpektujú zásady subsidiarity a proporcionality,

TÝMTO ODPORÚČA ČLENSKÝM ŠTÁTOM:

1. Naliehavo zintenzívniť úsilie s cieľom podporiť systémy vzdelávania a odbornej prípravy pri prijímaní opatrení na účely zelenej transformácie, aby vzdelávajúce sa osoby všetkých vekových kategórií a zo všetkých prostredí mali prístup ku kvalitnému a k inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave v oblasti zmeny klímy, biodiverzity a udržateľnosti.
2. Stanoviť učenie zamerané na environmentálnu udržateľnosť ako prioritnú oblasť politík a programov vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom podporiť sektor a umožniť mu prispievať k zelenej transformácii. Rozvíjať komplexný a kooperatívny prístup k učeniu zameranému na environmentálnu udržateľnosť so zapojením všetkých orgánov, organizácií a aktérov v rámci systému vzdelávania a odbornej prípravy.
3. Poskytovať širokú škálu vzdelávacích možností v rôznych prostrediach, od vzdelávania v ranom detstve až po vzdelávanie dospelých, aby sa všetci jednotlivci

mohli pripraviť na zelenú transformáciu a aktívne k nej prispievať a aby mohli podniknúť kroky smerom k dosiahnutiu environmentálne udržateľného, obehového a klimaticky neutrálneho hospodárstva a spravodlivej spoločnosti.

4. Zvážiť tieto opatrenia na úrovni systému:

- a) úplne zosúladiť stratégie a plány v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy s environmentálnou udržateľnosťou vrátane tých, ktoré sa týkajú učebných plánov a hodnotenia, pedagogických postupov a profesijného rozvoja pedagógov. Podporovať vykonávanie vnútroštátnych a iných stratégií a politík vrátane tých, ktoré sa týkajú súvisiacich koncepcií, ako je vzdelávanie pre udržateľný rozvoj, prostredníctvom akčných plánov a mechanizmov pre sledovanie a monitorovanie;
- b) investovať do ekologického a udržateľného vybavenia, zdrojov a infraštruktúr (budovy, pozemky a technológie) na učenie, spoločenské aktivity a rekreáciu s cieľom zabezpečiť zdravé a odolné vzdelávacie prostredie;
- c) zvyšovať informovanosť o výhodách a možnostiach učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť a podporovať inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy, aby sa otázky zmeny klímy, biodiverzity a udržateľnosti stali relevantnými pre každodenný život ich vzdelávajúcich sa osôb;
- d) zmysluplným a koordinovaným spôsobom zapájať žiakov, študentov a všetky vzdelávajúce sa osoby, navrhovať a vypracúvať prístupy k tomu, čo, ako a kde sa učia o environmentálnej udržateľnosti a v jej záujme. Podporovať rodovo vyváženú účasť vzdelávajúcich sa osôb zo všetkých prostredí;
- e) vypracovať komplexné rámce pre učebné plány, ktoré by poskytovali čas a priestor na hĺbkové učenie zamerané na environmentálnu udržateľnosť, aby si vzdelávajúce sa osoby mohli už od útleho veku rozvíjať svoje kompetencie v oblasti udržateľnosti. Vďaka medzigeneračnému vzdelávaniu a príkladom, problémom a reakciám na miestnej úrovni môžu byť učebné plány pre vzdelávajúce sa osoby relevantnejšie a preukázať, že záležitosti týkajúce sa zmeny klímy, biodiverzity a udržateľnosti majú miestny charakter a sú realizovateľné;
- f) podporovať spoluprácu a vytváranie sietí v oblasti udržateľnosti a biodiverzity, so zapojením napríklad miestnych orgánov, zástupcov mládeže, centier environmentálneho vzdelávania, lesov, parkov, fariem, múzeí, knižníc, mimovládnych organizácií, výskumu, spotrebiteľských organizácií a podnikov;
- g) podporovať rozširovanie osvedčených postupov a investovať do pedagogického výskumu v oblasti učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy.

5. Podporovať vzdelávajúce sa osoby zvážením týchto opatrení:

- a) poskytovať vzdelávajúcim sa osobám už od predškolského veku príležitosti na pochopenie, spoznávanie a oceňovanie sveta prírody a jeho biodiverzity, vyvolať v nich zvedavosť a úžas a naučiť ich aktívne prispievať k udržateľnosti, a to na individuálnej aj kolektívnej úrovni;
- b) posilňovať, a to aj prostredníctvom finančnej podpory, kvalitné celoživotné vzdelávanie zamerané na environmentálnu udržateľnosť vrátane stáží, učňovskej prípravy, dobrovoľníctva, mimoškolských činností a iných foriem

neformálneho a informálneho učenia. Uznávať a oceňovať občiansku angažovanosť v oblasti environmentálnej udržateľnosti;

- c) podporovať metódy učenia a prístupy k učeniu, ktoré sú založené na spolupráci, skúsenostiach a ktoré sú relevantné z hľadiska miestnych kontextov a tradícií. To zahŕňa poskytovanie praktických možností študentom pozorovať prírodu a starať sa o ňu, šetriť zdroje, opravovať, opätovne používať a recyklovať, čo im pomôže pochopiť dôležitosť udržateľného životného štýlu a obehového hospodárstva;
- d) poskytovať presné a dostupné informácie o klimatickej kríze a kríze biodiverzity, ako aj o ich príčinách, rozvíjať zručnosti v oblasti riešenia problémov a spolupráce, podporovať kritické myslenie a zručnosti týkajúce sa mediálnej gramotnosti a presadzovať pozitívnu činnosť vrátane dobrovoľníctva s cieľom čeliť strachu a pocitu bezmocnosti, ktoré môžu vzdelávajúce sa osoby zažívať vo vzťahu ku krízam, ktorým čelí planéta, ako aj tento strach a pocit bezmocnosti zredukovať.

6. Podporovať pedagógov s cieľom umožniť učenie zamerané na environmentálnu udržateľnosť zväznením týchto opatrení:

- a) uznať, že všetci pedagógovia, bez ohľadu na ich odbor alebo sektor vzdelávania, sú pedagógmi udržateľnosti, ktorí musia podporovať vzdelávajúce sa osoby pri príprave na zelenú transformáciu. Zahnúť a zapájať pedagógov do tvorby učebných plánov a iných vzdelávacích reforiem týkajúcich sa environmentálnej udržateľnosti, ako aj do navrhovania vhodného profesijného rozvoja a konzultovať to s nimi;
- b) začleniť environmentálnu udržateľnosť do všetkých programov počiatočného vzdelávania učiteľov, programov kontinuálneho profesijného rozvoja a profesijných štandardov a rámcov pre učiteľov s cieľom podporiť rozvoj kompetencií pedagógov v súvislosti s udržateľnosťou;
- c) vytvárať príležitosti a stimuly pre pedagógov, aby sa zúčastňovali na programoch profesijného rozvoja týkajúcich sa udržateľnosti, napríklad ich prepojením s kariérnym postupom a rozvojom a vytvorením funkcií pre pedagógov, ako je koordinátor udržateľnosti;
- d) podporovať pedagógov, a to aj poskytnutím potrebného času a priestoru, aby si osvojili pedagogické postupy, ktoré zlepšujú učenie v oblasti environmentálnej udržateľnosti, a pristupovali k vzdelávaniu v oblasti udržateľnosti interdisciplinárnym spôsobom a rozvíjali sociálno-emocionálne aspekty učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť, aby sa všetky vzdelávajúce sa osoby mohli stať aktérmi zmeny a naučiť sa konať, na individuálnej aj kolektívnej úrovni, v záujme udržateľnejšieho sveta;
- e) podporovať a umožňovať transformatívne a interdisciplinárne vyučovanie a učenie s využitím tradičných aj inovačných prístupov k učeniu vrátane praktického učenia, prístupu STEAM⁴², hackatónov a gamifikácie;
- f) vypracovať a šíriť zdroje na podporu pedagógov vrátane zdrojov týkajúcich sa hodnotenia. Podporovať pedagógov, aby pri výučbe v záujme environmentálnej udržateľnosti používali tradičné a nové nástroje a materiály

⁴² Prístup STEAM (veda, technológia, inžinierstvo, umenie a matematika) zahŕňa tvorivý potenciál prepojenia vzdelávania STEM s umením, humanitnými a so spoločenskými vedami.

v rôznych interiéroových a exteriéroových, ako aj digitálnych a nedigitálnych prostrediach. Poskytovať prístup k centráм odborných znalostí vrátane centier environmentálneho vzdelávania;

- g) povzbudiť výskumnú a inovačnú komunitu, aby spolupracovala s poskytovateľmi formálneho, neformálneho a informálneho vzdelávania s cieľom podporovať pedagógov v oblasti environmentálnej udržateľnosti. Podporovať účasť pedagogických zamestnancov na prieskumných projektoch a výskume v súvislosti s núdzovou situáciou v oblasti klímy, environmentálnou krízou a udržateľnosťou.

7. Podporovať inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy pri účinnom začleňovaní environmentálnej udržateľnosti do všetkých ich činností a operácií prostredníctvom zváženia týchto opatrení:

- a) podporovať a umožňovať účinné celoinštitucionálne prístupy k udržateľnosti, ktoré zahŕňajú vyučovanie a učenie, víziu, plánovanie a riadenie, aktívnu účasť vzdelávajúcich sa osôb a zamestnancov, riadenie budov a zdrojov, partnerstvá s miestnymi a širšími komunitami, ako aj výskum a inovácie. Podporovať vedúcich pracovníkov v oblasti vzdelávania pri riadení organizačných zmien pomocou špecializovaného profesijného rozvoja a poradenstva pre ich funkcie;
- b) podporovať inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy pri navrhovaní, monitorovaní a hodnotení ich stratégií udržateľnosti a/alebo pri začleňovaní udržateľnosti do existujúcich postupov a opatrení (napr. plánov rozvoja škôl, vyhlásení o poslaní a stratégií vysokoškolského vzdelávania). Uznať, že ide o dlhodobý proces vyžadujúci malé merateľné kroky, ktoré sa priebežne monitorujú a hodnotia, a to aj prostredníctvom sebahodnotenia zo strany inštitúcie;
- c) nabádať a podporovať školy, inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, poskytovateľov OVP a ďalších poskytovateľov vzdelávania, aby sa zapojili do programov environmentálnej certifikácie, ktoré môžu priniesť environmentálne, vzdelávacie a hospodárske výhody. Zabezpečiť podporné štruktúry pre takéto schémy, napr. agentúry alebo orgány na podporu celoinštitucionálnych prístupov, mentorstva a vytvárania sietí, vzorov a poradenstva, finančnej podpory;
- d) zaistiť, aby sa časť interného a/alebo externého preskúmania a mechanizmov zabezpečovania kvality organizácií vzdelávania a odbornej prípravy zamerala na udržateľnosť. Odmeňovať inštitúcie vysokoškolského vzdelávania prostredníctvom rámcov financovania založených na výkonnosti za účinnú angažovanosť v oblasti udržateľnosti;
- e) ďalej začleňovať environmentálnu udržateľnosť do programov, učebných osnov a modulov v celej škále disciplín, ako je štúdium obchodu, spoločenské vedy, architektúra a inžinierstvo, územné plánovanie a manažment. Využívať zdroje a materiály, ktoré vyvinuli environmentálne a vzdelávacie mimovládne organizácie a iné príslušné orgány;
- f) podporovať inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a inštitúcie OVP pri vytváraní malých a prispôbených vzdelávacích kurzov v oblasti environmentálnej udržateľnosti, ktoré vedú k získaniu mikrocertifikátov, s cieľom prehĺbiť, rozšíriť a aktualizovať odborné kompetencie;

- g) podporovať spoluprácu s partnermi z oblasti podnikania, umenia, farmárstva, kultúrneho dedičstva, športu, z výskumných ústavov, odvetvia vzdelávacích zdrojov (vrátane technologického, publikačného a iného učebného vybavenia) a z oblasti výskumu zameraného na vzdelávanie. Rozvíjať mimoškolské, letné a iné programy a zároveň poskytovať podporu pre stáže, napríklad v laboratóriách, podnikoch, výskumných inštitúciách a mimovládnych organizáciách.
8. Mobilizovať vnútroštátne finančné prostriedky a finančné prostriedky EÚ na investovanie do infraštruktúry, odbornej prípravy, nástrojov a zdrojov s cieľom zvýšiť odolnosť a pripravenosť vzdelávania a odbornej prípravy na účely zelenej transformácie, najmä prostredníctvom programu Erasmus+, Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Európskeho zboru solidarity, Európskeho sociálneho fondu plus, Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Nástroja technickej podpory, programu Digitálna Európa, programu Horizont Európa a Programu InvestEU.
9. Investovať do monitorovania, výskumu a hodnotenia politických výziev a vplyvu týchto iniciatív s cieľom využiť získané poznatky a uplatňovať ich pri tvorbe politík, a to aj prostredníctvom podpory rozvoja spoločných ukazovateľov a cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti vo vzdelávaní.

TÝMTO VYZÝVA KOMISIU, ABY:

1. Uľahčovala spoluprácu a partnerské učenie medzi členskými štátmi a zainteresovanými stranami v oblasti učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť prostredníctvom:
 - 1.1. Strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a v odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030)⁴³, v ktorom je vzdelávanie v záujme zelenej transformácie kľúčovou prioritnou oblasťou.
 - 1.2. Šírenia a podnecovania využívania príležitostí na propagáciu, podporu a umožnenie vzdelávania a odbornej prípravy zameraných na environmentálnu udržateľnosť v rámci programov financovania z prostriedkov EÚ, ako sú Erasmus+, Európsky zbor solidarity, program LIFE, Európsky sociálny fond, program Horizont Európa, akcie Marie Curie-Skłodowskej a Nástroj technickej podpory.
 - 1.3. Sprístupnenia osvedčených postupov z výmen zamestnancov, projektov a sietí v rámci programu Erasmus+, a to aj prostredníctvom európskych univerzít zapojených do programu Erasmus+, online komunít eTwinning, ako aj centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy, akcií Marie Curie-Skłodowskej a Európskeho inovačného a technologického inštitútu.
 - 1.4. Identifikácie, zaznamenávania a výmeny príkladov osvedčených postupov, a to aj prostredníctvom existujúcich online platforiem⁴⁴ a podpory vytvárania sietí národných a iných organizácií pôsobiacich v oblasti vzdelávania a environmentálnej udržateľnosti v rámci formálneho a neformálneho vzdelávania a odbornej prípravy.

⁴³ Uznesenie Rady 2021/C 66/01.

⁴⁴ Mohla by sa sem zaradiť pripravovaná európska platforma školského vzdelávania, platforma Kútik na vzdelávanie, platforma Veda je úžasná!, Európsky portál pre mládež, Elektronická platforma vzdelávania dospelých v Európe (EPALE), projekt Scientix, Európske združenie učňovskej prípravy a Pakt o zručnostiach.

- 1.5. Zapájania mladých ľudí do vykonávania odporúčania, najmä prostredníctvom Európskeho roka mládeže 2022 a Európskeho dialógu s mládežou s cieľom zabezpečiť, aby sa v plnej miere zohľadnili názory, stanoviská a potreby mladých ľudí a mládežníckych organizácií.
- 1.6. Vytvárania synergií s Koalíciou pre vzdelávanie v záujme klímy a Novým európskym Bauhausom.
2. V spolupráci s členskými štátmi vypracovala a vymieňala si zdroje, materiály a výskumné podklady v oblasti učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť vrátane európskeho rámca kompetencií v oblasti udržateľnosti.
3. Podporovala pedagógov, aby vyučovali v záujme environmentálnej udržateľnosti:
 - 3.1. Poskytovaním zdrojov a podkladových materiálov o budúcej európskej platforme školského vzdelávania, platforme EPALÉ a Európskom portáli pre mládež.
 - 3.2. Uznávaním mimoriadneho úsilia vo vyučovaní a v učení zameranom na environmentálnu udržateľnosť prostredníctvom systému EÚ na udeľovanie cien vrátane Európskej ceny za inovatívne vzdelávanie, ceny eTwinning a ocenení v rámci európskych odborných zručností.
4. Monitorovala rozvíjanie zelených zručností absolventov vysokých škôl, odborného vzdelávania a prípravy a výskumných pracovníkov na začiatku kariéry, napríklad tým, že ich zapojí do európskej iniciatívy zameranej na sledovanie uplatnenia absolventov.
5. Monitorovala pokrok vo vzdelávaní v záujme environmentálnej udržateľnosti v rámci správ o európskom vzdelávacom priestore a Európskej zelenej dohode.
6. Posilnila spoluprácu s existujúcimi medzinárodnými organizáciami, najmä s UNESCO a ďalšími orgánmi OSN, s cieľom presadzovať v spolupráci s tvorcami politik, odborníkmi z praxe a so zainteresovanými stranami v členských štátoch prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave zameraným na environmentálnu udržateľnosť, ktorý v súlade s Európskou zelenou dohodou a cieľmi v oblasti udržateľného rozvoja zahŕňa rovnosť, začlenenie a spravodlivosť.
7. Pokračovala v posilňovaní zeleného rozmeru programov Erasmus+ a Európsky zbor solidarity, v oboch prípadoch prostredníctvom zelenej mobility, ekologických postupov v projektoch a výrazného zamerania sa na environmentálnu udržateľnosť v rámci spolupráce medzi rôznymi zainteresovanými stranami v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*